

Hoofdstuk 20: GENERIEKE METHODEN EN GENERIEKE KLASSEN

20.1 INLEIDING

- Generieke methoden en generieke klassen zijn nieuw sedert J2SE 5.0.
- Voorbeeld 1: we wensen arrays van integers en arrays van strings te sorteren. In java 1.4 dienen we overloaded methoden sort te schrijven:
sort(String[] lijst)
sort(Integer[] lijst)

In J2SE 5.0 schrijven we slechts één **generieke methode**:

<E> void sort(E[] lijst)

Op het moment dat de methode sort wordt opgeroepen, wordt E vervangen door het type van het argument:

```
Integer[] integerArray = {2, 4, 1};  
String[] stringArray = {"test", "abc", "xyz"};  
sort(integerArray)  
sort(stringArray)
```

- Voorbeeld 2: we wensen een stack van Integers en een stack van Strings te schrijven. In java 1.4 dienen we twee klassen te schrijven.

```
public class Stack
{ private Integer[] elementen; ...
```

```
public class Stack
{ private String[] elementen; ...
```

In J2SE 5.0 schrijven we slechts één **generieke klasse**:

```
public class Stack<E>
{ private E[] elementen; ...
```

Op het moment van creatie wordt het type bepaald.

```
Stack<Integer> integerStack;
Stack<String> stringStack;
```

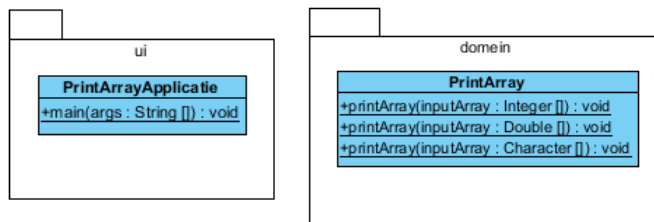
- Voordelen van generieke methoden en generieke klassen:
 - Grote herbruikbaarheid
 - Bij het oproepen van een generieke methode of generieke klasse wordt tijdens compilatie het type gecontroleerd.

20.2 Het nut van een generieke methode

- Voorbeeld:**

We wensen alle elementen van een array weer te geven op het scherm. De elementen van de array zijn van type Integer, Double of Character.

→ We zullen drie overloaded methoden schrijven.

OVERLOADED METHODEN

```
public class PrintArray
{
    // geeft een array van Integers weer op het scherm
    public static void printArray( Integer[] inputArray )
    {
        Arrays.stream(inputArray).forEach
            (element -> System.out.printf("%s ", element));
        System.out.println();
    } // einde methode printArray

    // geeft een array van Doubles weer op het scherm
    public static void printArray( Double[] inputArray )
    {
        Arrays.stream(inputArray).forEach
            (element -> System.out.printf("%s ", element));
        System.out.println();
    } // einde methode printArray
}
```

OVERLOADED METHODEN

```
// geeft een array van Characters weer op het scherm
public static void printArray( Character[] inputArray )
{
    Arrays.stream(inputArray).forEach
        (element -> System.out.printf("%s ", element));
    System.out.println();
} // einde methode printArray

} // einde klasse PrintArray
```

- Drie identieke methoden, enkel het type van de elementen van de array is verschillend.

HoGent

```
public class PrintArrayApplicatie
{
```

DE OVERLOADED METHODEN OPROEPEN

```
    public static void main( String args[] )
    {
        // creatie van arrays van Integer, Double en Character
        Integer[] integerArray = { 1, 2, 3, 4, 5, 6 };
        Double[] doubleArray = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6, 7.7 };
        Character[] characterArray = { 'H', 'E', 'L', 'L', 'O' };

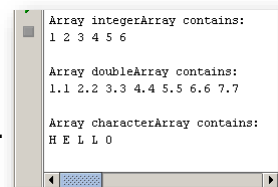
        System.out.println( "Array integerArray contains:" );
        PrintArray.printArray( integerArray ); // een Integer-array wordt doorgegeven
        System.out.println( "\nArray doubleArray contains:" );
        PrintArray.printArray( doubleArray ); // een Double-array wordt doorgegeven
        System.out.println( "\nArray characterArray contains:" );
        PrintArray.printArray( characterArray ); // een Character-array wordt
                                                // doorgegeven
    } // einde main
} // einde klasse PrintArrayApplicatie
```

- Hetzelfde voorbeeld wordt herschreven door gebruik te maken van een **generieke methode**:

```
public class PrintArray
{
    public static < E > void printArray( E[] inputArray )
    {
        Arrays.stream(inputArray).forEach
            (element -> System.out.printf("%s ", element));
        System.out.println();
    } // einde methode printArray
} // einde klasse PrintArray
```

- Klasse PrintArrayApplicatie is identiek.

HoGent

20.3 Generieke methoden: implementatie en “compile-time” vertaling

- Alle generieke methoden hebben een **“type parameter section”**, dat tussen < en > staat.
- Elke **“type parameter section”** bevat één of meer **“(formal) type parameters”**, gescheiden door komma's.
- Een **“type parameter”** is een identifier, die gebruikt kan worden als return-type, parameter-type en type voor lokale variabelen.
- Een **“type parameter”** kan enkel referenties bevatten, geen primitieve datatypes!

HoGent

9

```
public static < E > void printArray( E[] inputArray ){
    Arrays.stream(inputArray).forEach
        (element -> System.out.printf("%s ", element));
    /*OF: for ( E element : inputArray )
        System.out.printf( "%s ", element ); */

    System.out.println();
} // einde methode printArray
```

- De generieke methode “printArray” heeft als **“type parameter section”** <E>.
- De **“type parameter section”** <E> bevat één **“type parameter”**, nl. E.
- E wordt hier gebruikt als parameter-type (**E[]** inputArray) en type voor de lokale variabele **element**.

```
public static < E, W > void voorbeeld( E[] anArray , W waarde )  
{ ... }
```

- De generieke methode “voorbeeld” heeft als **“type parameter section”** <E, W>.
- <E, W> bevat twee **“type parameters”**, nl. E, W.
- De methode kan bvb. opgeroepen worden als
Integer[] integerArray = { 1, 2, 3};
String test = “test”;
voorbeeld(integerArray, test);

```
public static < E> void printTwoArrays( E[] array1 , E[] array2 )  
{ ... }
```

- De **type parameter** E mag meerdere keren als parameter-type worden gebruikt.

“compile-time” vertaling

- Bij het oproepen van een generieke methode wordt, **tijdens compilatie**, het type gecontroleerd.

Voorbeeld:

```
Integer getal = 20;
```

```
PrintArray.printArray(getal); ➔ geeft een compileerfout
```

```
public static < E > void printArray( E[] inputArray )
```

20.4 Generieke methode met een return-type

- **Voorbeeld:**

Het maximum bepalen van drie waarden. De maximum waarde wordt teruggegeven.

```
public static < T extends Comparable< T > > T maximum( T x, T y, T z )
```

Het is een generieke methode waarvan het parameter type een implementatieklasse van Comparable<T> moet zijn. De interface Comparable is zelf generiek.

HoGent

13

GENERIEKE METHODE

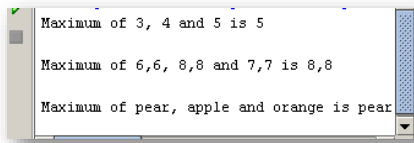
```
public class Operation
{
    // geeft het grootste van de drie Comparable-objecten terug
    public static < T extends Comparable< T > > T maximum( T x, T y, T z )
    { /* java7
        T max = x; // het eerste object is momenteel het grootste object.
        if ( y.compareTo( max ) > 0 )
            max = y; // het object y is momenteel het grootste object.
        if ( z.compareTo( max ) > 0 )
            max = z; // het object z is het grootste object.
        */

        T max=Arrays.asList(x,y,z).stream().max(T::compareTo).get();

        return max; // geeft het grootste object terug
    } // end method maximum
}
```

OPROEPEN VAN GENERIEKE METHODE

```
public class MaximumApplicatie
{
    public static void main( String args[] )
    {
        System.out.printf( "Maximum of %d, %d and %d is %d\n\n", 3, 4, 5,
            Operation.maximum( 3, 4, 5 ) );
        System.out.printf( "Maximum of %.1f, %.1f and %.1f is %.1f\n\n",
            6.6, 8.8, 7.7, Operation.maximum( 6.6, 8.8, 7.7 ) );
        System.out.printf( "Maximum of %s, %s and %s is %s\n", "pear",
            "apple", "orange", Operation.maximum( "pear", "apple", "orange" ) );
    }
}
```


HoGent

20.5 Overloaded generieke methoden

- We mogen meerdere generieke methoden schrijven waarvan de parameterlijsten verschillen.

voorbeeld:

```
public static < E > void printArray( E[] inputArray ){...}
public static < E > void printArray(E[] inputArray , int beginIndex){...}
```

- Een generieke methode en een gewone methode mogen ook overloaded zijn.

```
public static < E > void printArray( E[] inputArray ){...}
public static void printArray(String[] inputArray )
{ //de elementen worden in tabelvorm weergegeven
    ... }
```

HoGent

16

20.6 Generieke klassen

- Het type van het attribuut (attributen) in een generieke klasse is nog niet bepaald.
- **Voorbeeld:** we maken een Stack. De stack bevat het attribuut: `E[] elements`
“elements” is een array, waarvan het type nog niet bepaald is.
- De klasse wordt bewaard als **Stack.java** en niet als `Stack<E>.java`

HoGent

17

```
public class Stack< E >          GENERIEKE KLASSE “Stack”
{
    private final int SIZE; // aantal elementen van een stack
    private int top; // locatie van de top van de stack
    private E[] elements; // array die de elementen van de stack zal bevatten

    // defaultconstructor; creëert een stack van 10 elementen
    public Stack()
    {
        this( 10 );
    }

    // constructor; creëert een stack van “s” of “10” elementen
    public Stack( int s )
    {
        SIZE = s > 0 ? s : 10; // set size of Stack
        top = -1; // stack is leeg
        elements = ( E[] ) new Object[ SIZE ]; // creatie van de array
    }
}
```

```
public class Stack< E >
```

- Alle generieke klassen hebben een “**type parameter section**”, dat tussen < en > staat.
- Elke “**type parameter section**” bevat één of meer “**(formal) type parameters**”, gescheiden door komma's.
- Een “**type parameter**” is een identifier, die gebruikt wordt als attribuut-type. Het kan ook gebruikt worden als return-type, parameter-type en type voor lokale variabelen.
- **Vb:** public class FileVerwerking< E extends Serializable>
De “**type parameter**” E moet een implementatieklasse van Serializable zijn.

```
public Stack( int s )  
{ SIZE = s > 0 ? s : 10; // set size of Stack  
  top = -1; // stack is leeg  
  elements = ( E[] ) new Object[ SIZE ];  
}
```

elements = new E[size]; → compileerfout

We kunnen geen array van type **type parameter** (in ons geval E) creëren, omdat E niet bestaat in runtime.

We dienen een array van Objecten te creëren en om te zetten naar een array van type E.

Wel krijgen we een waarschuwing tijdens compilatie: “**java uses unchecked or unsafe operations.**”. De array van type Object zou objecten verschillend van type E kunnen bevatten.

GENERIEKE KLASSE “Stack”

```
// voeg een element toe aan de stack; indien gelukt, return true;
// anders, throw FullStackException
public void push( E pushValue )
{
    if ( top == SIZE - 1 ) // de stack is vol
        throw new FullStackException( String.format(
            "Stack is full, cannot push %s", pushValue ) );

    elements[ ++top ] = pushValue; // place pushValue on Stack
} // end method push
```

HoGent

21

GENERIEKE KLASSE “Stack”

```
// indien de stack niet leeg is wordt het top element teruggegeven, anders //
// EmptyStackException
public E pop()
{
    if ( top == -1 ) // indien de stack leeg is
        throw new EmptyStackException( "Stack is empty, cannot pop" );

    return elements[ top-- ]; // verwijder en geef het top element terug
} // einde methode pop

} // einde class Stack< E >
```

HoGent

22

```
public class EmptyStackException extends RuntimeException
{

    public EmptyStackException()
    {
        this( "Stack is empty" );
    }

    public EmptyStackException( String exception )
    {
        super( exception );
    }

} // einde klasse EmptyStackException
```

HoGent

```
public class FullStackException extends RuntimeException
{

    public FullStackException()
    {
        this( "Stack is full" );
    }

    public FullStackException( String exception )
    {
        super( exception );
    }

} // end class FullStackException
```

HoGent

GENERIEKE KLASSE

```
public class StackApplicatie  
{
```

“Stack” uittesten

```
    private double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };  
    private int[] integerElements = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };
```

```
    private Stack< Double > doubleStack;  
    private Stack< Integer > integerStack;
```

- “doubleStack” is een object van Stack<Double>. In de generieke klasse Stack zal E vervangen worden door Double.
- Idem, behalve Integer i.p.v. Double.

HoGent

```
// Stack-objecten testen
```

```
public void testStacks()  
{
```

```
    doubleStack = new Stack<>( 5 ); // Stack van Doubles  
    integerStack = new Stack<>( 10 ); // Stack van Integers
```

```
    testPushDouble(); // waarden van type double in de doubleStack plaatsen  
    testPopDouble(); // waarden van de doubleStack afhalen  
    testPushInteger(); // waarden van type int in de integerStack plaatsen  
    testPopInteger(); // waarden van de integerStack afhalen  
} // einde methode testStacks
```

- Creatie van de array “doubleStack” en heeft als lengte 5.
- Creatie van de array “integerStack” en heeft als lengte 10.

HoGent

```

// waarden van type double in de doubleStack plaatsen
public void testPushDouble()
{
    try {
        System.out.println( "\nPushing elements onto doubleStack" );

        // doubles op de stack plaatsen
        Arrays.stream(doubleElements).forEach(element -> {
            System.out.printf("%.1f ", element);
            doubleStack.push(element);
        });

    } // end try
    catch ( FullStackException fullStackException )
    { System.err.println();
      fullStackException.printStackTrace();
    } // end catch FullStackException
} // end method testPushDouble

```

HoGent

```

// waarden van de doubleStack afhalen
public void testPopDouble()
{
    try
    { System.out.println( "\nPopping elements from doubleStack" );
      double popValue; // het element bijhouden dat van de stack werd
                       // verwijderd.
      // alle elementen van de stack afhalen
      while ( true )
      {
          popValue = doubleStack.pop();
          System.out.printf( "%.1f ", popValue );
      } // end while
    } // end try
    catch( EmptyStackException emptyStackException )
    { System.err.println();
      emptyStackException.printStackTrace();
    } // end catch EmptyStackException
} // end method testPopDouble

```

```

// waarden van type int in de integerStack plaatsen
public void testPushInteger()
{
    try
    { System.out.println( "\nPushing elements onto integerStack" );

        Arrays.stream(integerElements).forEach(element -> {
            System.out.printf( "%d ", element );
            integerStack.push( element );
        });

    } // end try
    catch ( FullStackException fullStackException )
    {
        System.err.println();
        fullStackException.printStackTrace();
    } // end catch FullStackException
} // end method testPushInteger
HoGent

```

```

// waarden van de integerStack afhalen
public void testPopInteger()
{
    try
    {
        System.out.println( "\nPopping elements from integerStack" );
        int popValue; // het element bijhouden dat van de stack werd
                       // verwijderd.

        // alle elementen van de stack afhalen
        while ( true )
        { popValue = integerStack.pop();
          System.out.printf( "%d ", popValue );
        } // end while
    } // end try
    catch( EmptyStackException emptyStackException )
    { System.err.println();
      emptyStackException.printStackTrace();
    } // end catch EmptyStackException
} // end method testPopInteger

```

```

public static void main( String args[] )
{
    StackApplicatie application = new StackApplicatie();
    application.testStacks();
} // end main
} // end class StackApplicatie

```

```

Pushing elements onto doubleStack
1,1 2,2 3,3 4,4 5,5 6,6
exceptions.FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
    at domein.Stack.push(Stack.java:24)
    at main.StackApplicatie.lambda$0(StackApplicatie.java:34)
    at java.base/java.util.Arrays$ArrayList.forEach(Arrays.java:4203)
    at main.StackApplicatie.testPushDouble(StackApplicatie.java:31)
    at main.StackApplicatie.testStacks(StackApplicatie.java:21)
    at main.StackApplicatie.main(StackApplicatie.java:99)

Popping elements from doubleStack
5,5 4,4 3,3 2,2 1,1
exceptions.EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
    at domein.Stack.pop(Stack.java:32)
    at main.StackApplicatie.testPopDouble(StackApplicatie.java:48)
    at main.StackApplicatie.testStacks(StackApplicatie.java:22)
    at main.StackApplicatie.main(StackApplicatie.java:99)

Pushing elements onto integerStack
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
exceptions.FullStackException: Stack is full, cannot push 11
    at domein.Stack.push(Stack.java:24)
    at main.StackApplicatie.testPushInteger(StackApplicatie.java:65)
    at main.StackApplicatie.testStacks(StackApplicatie.java:23)
    at main.StackApplicatie.main(StackApplicatie.java:99)

Popping elements from integerStack
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
exceptions.EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
    at domein.Stack.pop(Stack.java:32)
    at main.StackApplicatie.testPopInteger(StackApplicatie.java:85)
    at main.StackApplicatie.testStacks(StackApplicatie.java:24)
    at main.StackApplicatie.main(StackApplicatie.java:99)

```

HoGent

Generieke klasse Stack uittesten d.m.v. generieke methoden

In het vorig voorbeeld zien we dat de methoden
testPopDouble() en testPopInteger() bijna identiek zijn.
Hetzelfde geldt voor testPushDouble() en
testPushInteger().

```

public void testPushDouble()
{
    try {

        System.out.println("...doubleStack");

        Arrays.stream(doubleElements).
            forEach(element -> {
                System.out.printf("%.1f", element);
                doubleStack.push(element);
            });
    }
}

```

```

public void testPushInteger()
{
    try {

        System.out.println("...integerStack");

        Arrays.stream(integerElements).
            forEach(element -> {
                System.out.printf("%d", element);
                integerStack.push(element);
            });
    }
}

```

We kunnen dit vermijden door generieke methoden te
gebruiken

KLASSE “StackApplicatie2”

bevat generieke methoden

// Klasse “StackApplicatie2” om de klasse Stack<E> te testen.

```
public class StackApplicatie2
{
    private Double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };
    private Integer[] integerElements = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };

    private Stack< Double > doubleStack; // stack stores Double objects
    private Stack< Integer > integerStack; // stack stores Integer objects
```

HoGent

33

// Stack-objecten testen

```
public void testStacks()
{
    doubleStack = new Stack<>( 5 ); // Stack of Doubles
    integerStack = new Stack<>( 10 ); // Stack of Integers

    //generieke methoden oproepen
    testPush( "doubleStack", doubleStack, doubleElements );
    testPop( "doubleStack", doubleStack );
    testPush( "integerStack", integerStack, integerElements );
    testPop( "integerStack", integerStack );

} // end method testStacks
```

HoGent

```
// generieke methode testPush
public < T > void testPush( String name, Stack< T > stack, T[] elements )
{
    try
    { System.out.printf( "\nPushing elements onto %s\n", name );

        Arrays.asList(elements).forEach(element -> { //OF Arrays.stream(elements)...
            System.out.printf("%s ", element);
            stack.push(element);
        });
    } // end try
    catch ( FullStackException fullStackException )
    {
        System.out.println();
        fullStackException.printStackTrace();
    } // end catch FullStackException
} // end method testPush

HoGent
```

```
// generieke methode testPop
public < T > void testPop( String name, Stack< T > stack )
{
    // pop elements from stack
    try { System.out.printf( "\nPopping elements from %s\n", name );
        T popValue; // store element removed from stack

        while ( true )
        {
            popValue = stack.pop();
            System.out.printf( "%s ", popValue );
        } // end while
    } // end try
    catch( EmptyStackException emptyStackException )
    { System.out.println();
        emptyStackException.printStackTrace();
    }
} // end method testPop
```

```

public static void main( String args[] )
{
    StackApplicatie2 application = new StackApplicatie2();
    application.testStacks();
} // end main
} // end class StackApplicatie2

```

```

Pushing elements onto doubleStack
1.1 2.2 3.3 4.4 5.5 6.6
exceptions.FullStackException: Stack is full, cannot push 6.6
    at domein.Stack.push(Stack.java:24)
    at main.StackApplicatie2.lambda$0(StackApplicatie2.java:98)
    at java.base/java.util.Arrays$ArrayList.forEach(Arrays.java:4283)
    at main.StackApplicatie2.testPush(StackApplicatie2.java:96)
    at main.StackApplicatie2.testStacks(StackApplicatie2.java:26)
    at main.StackApplicatie2.main(StackApplicatie2.java:126)

Popping elements from doubleStack
5.5 4.4 3.3 2.2 1.1
exceptions.EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
    at domein.Stack.pop(Stack.java:32)
    at main.StackApplicatie2.testPop(StackApplicatie2.java:114)
    at main.StackApplicatie2.testStacks(StackApplicatie2.java:27)
    at main.StackApplicatie2.main(StackApplicatie2.java:126)

Pushing elements onto integerStack
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
exceptions.FullStackException: Stack is full, cannot push 11
    at domein.Stack.push(Stack.java:24)
    at main.StackApplicatie2.lambda$0(StackApplicatie2.java:98)
    at java.base/java.util.Arrays$ArrayList.forEach(Arrays.java:4283)
    at main.StackApplicatie2.testPush(StackApplicatie2.java:96)
    at main.StackApplicatie2.testStacks(StackApplicatie2.java:28)
    at main.StackApplicatie2.main(StackApplicatie2.java:126)

Popping elements from integerStack
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
exceptions.EmptyStackException: Stack is empty, cannot pop
    at domein.Stack.pop(Stack.java:32)
    at main.StackApplicatie2.testPop(StackApplicatie2.java:114)
    at main.StackApplicatie2.testStacks(StackApplicatie2.java:29)
    at main.StackApplicatie2.main(StackApplicatie2.java:126)

```

HoGent

- **Polymorfisme: De klasse "StackApplicatie2" kan als volgt herschreven worden:**

```

public class StackApplicatie3
{
    private Double[] doubleElements = { 1.1, 2.2, 3.3, 4.4, 5.5, 6.6 };
    private Integer[] integerElements = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 };
    private Object[][] elements = {doubleElements, integerElements};
    private String[] nameStack = {"doubleStack", "integerStack" };
    private Stack[] stack = new Stack[2];

    public void testStacks()
    {
        stack[0] = new Stack< Double >( 5 );
        stack[1] = new Stack<Integer >(10);
        IntStream.range(0, stack.length).forEach(i ->
        {
            testPush( nameStack[i], stack[i], elements[i] );
            testPop( nameStack[i], stack[i]);
        });
    } // end method testStacks
}

```

20.7 “Raw Types”

Voorbeeld van een “raw type” stack-variabele:

a) `Stack rawTypeStack = new Stack<Double>(5);`

b) `Stack<Integer> integerStack = new Stack(10);`

- in geval b) krijgen we een waarschuwing tijdens compilatie: **“java uses unchecked or unsafe operations.”**.
→ De “raw type” stack (`Stack(10)`) zou objecten verschillend van type `Integer` kunnen bevatten.
- geval a) kan dan ook weer zo’n foutmelding opleveren als deze referentie wordt doorgegeven als actueel argument waar als formeel argument niet een “raw type” verwacht wordt. De `rawTypeStack` garandeert niet dat de elementen `Double`’s zullen zijn.

HoGent

20.8 Wildcards

- Waarom Wildcards gebruiken? We gaan dit aantonen door middel van een voorbeeld.
- We zullen de generieke methode `sum` implementeren, die de elementen van een `Collection` sommeert.

HoGent

40

```

import java.util.*;
public class TotalNumbers
{ public static void main( String args[] )
{
    Number[] numbers = { 1, 2.4, 3, 4.1 }; // Integers en Doubles
    //autoboxing : int 1 en 3 worden automatisch omgezet naar Integer
    //double 2.4 en double 4.1 worden automatisch omgezet naar Double
    Collection< Number > numberList =
        new ArrayList<>(Arrays.asList(numbers));

    System.out.printf( "numberList contains: %s\n", numberList );
    System.out.printf( "Total of the elements in numberList: %.1f\n",
        sum( numberList ) );
} // end main

```

```

numberList contains: [1, 2.4, 3, 4.1]
Total of the elements in numberList: 10,5

```

HoGent

```

// sommeert de elementen van een collection
public static double sum( Collection< Number > list )
{
    return list.stream()
        .mapToDouble(Number::doubleValue)
        .sum();
}

} // end class TotalNumbers

```

HoGent

- We wensen hetzelfde programma uit te testen voor een Collection, waarvan de elementen van type Integer zijn. We passen het volgende aan:

```
public class TotalNumbers
{
    public static void main( String args[] )
    {
        Integer[] numbers = { 1, 2, 3, 4 };
        Collection< Integer > numberList =
            new ArrayList<>(Arrays.asList(numbers));
        ...
        System.out.printf( ..., sum( numberList ) );
        ...
    }
}
```

- We krijgen een compileerfout
`"sum(java.util.Collection<java.lang.Number >) in TotalNumbers cannot be applied to (java.util.Collection<java.lang.Integer>)"`

- Nochtans is Number de superklasse van Integer, maar de compiler beschouwt Collection<Integer> niet als een subtype van Collection<Number>.

- ➔ **oplossing: wildcards:**

```
public static double sum( Collection< ? extends Number > list )
```

```
import java.util.ArrayList;
```

20.8 Wildcards

```
public class WildcardApplicatie
{
    public static void main( String args[] )
    {
        Integer[] integers = { 1, 2, 3, 4, 5 };
        Collection< Integer > integerList =
            new ArrayList<>(Arrays.asList(integers));

        System.out.printf( "integerList contains: %s\n", integerList );
        System.out.printf( "Total of the elements in integerList: %.0f\n\n",
            sum( integerList ) );
    }
}
```

HoGent

```
integerList contains: [1, 2, 3, 4, 5]
Total of the elements in integerList: 15
```

```
Double[] doubles = { 1.1, 3.3, 5.5 };
Collection< Double > doubleList =
    new LinkedList<>(Arrays.asList(doubles));
```

20.8 Wildcards

```
System.out.printf( "doubleList contains: %s\n", doubleList );
System.out.printf( "Total of the elements in doubleList: %.1f\n\n",
    sum( doubleList ) );
```

```
Number[] numbers = { 1, 2.4, 3, 4.1 }; // Integers and Doubles
Collection< Number > numberList =
    new ArrayList<>(Arrays.asList(numbers));
```

```
System.out.printf( "numberList contains: %s\n", numberList );
System.out.printf( "Total of the elements in numberList: %.1f\n",
    sum( numberList ) );
} // end main
```

HoGent

```
doubleList contains: [1.1, 3.3, 5.5]
Total of the elements in doubleList: 9.9

numberList contains: [1, 2.4, 3, 4.1]
Total of the elements in numberList: 10.5
```

20.8 Wildcards

```
// calculate total of stack elements
public static double sum( Collection< ? extends Number > list )
{
    return list.stream()
        .mapToDouble(Number::doubleValue)
        .sum();
}

} // end class WildcardApplicatie
```

HoGent

20.9 Overerving

- Een generieke klasse kan erven van een niet-generieke klasse.
- Een generieke klasse kan erven van een generieke klasse.
- Een niet-generieke klasse kan erven van een generieke klasse, vb. de klasse **Properties** erft van de klasse **Hashtable<K,V>**.
- Een generieke methode in een subklasse kan een generieke methode van de superklasse overschrijven indien ze dezelfde header hebben.

HoGent

48

20.10 Web resources

- Java Resource Center www.deitel.com/Java/
Resource Center Contents
Java Generics

HoGent